

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 8 marta 2021. godine
Br. ref.:RK 1728/21

ODLUKA O ODBIJANJU ZAHTEVA

u

slučaju br. KI60/20

Podnosilac

Savet zajednice islamske religije

**Ocena ustavnosti
rešenja Apelacionog suda Kosova AC. br. 4738/19
od 23. januara 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija, i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Savet zajednice islamske religije, sa sedištem u opštini Đakovica (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje [AC. br. 4738/19] od 23. januara 2020. godine Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud) u vezi sa rešenjem [PPP. br. 165/19] od 5. avgusta 2019. godine Osnovnog suda u Đakovici (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja Apelacionog suda, kojim podnosilac zahteva navodi da su mu povređena osnovna prava i slobode zagarantovane članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustav Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 4, člana 21. [Opšta načela] i stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

5. Dana 7. aprila 2020. godine, podnosilac zahteva je preko pošte podneo zahtev Sudu.
6. Dana 19. maja 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Gresu Cakanimani za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bajram Ljatifi (predsedavajući) Safet Hoxha i Radomir Laban (članovi).
7. Dana 12. juna 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio od njega da podnese Sudu rešenje [PPP. br. 165/19] od 5. avgusta 2019. godine Osnovnog suda. Istog dana, Sud je obavestio i Apelacioni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 30. juna 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu traženi dokument.
9. Dana 7. decembra 2020. godine, Sud je takođe tražio od podnosioca zahteva da, u roku od 15 (petnaest) dana, dostavi Sudu (i) odluku za koju podnosilac u svom zahtevu navodi da treba da se smatra kao *res judicata*; i (ii) sve ostale dokumente relevantne za razmatranje dotičnog slučaja. Podnosilac zahteva nije odgovorio na zahtev Suda.
10. Dana 18. februara 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu da odbije zahtev po kratkom postupku.

Pregled činjenica

11. Na osnovu spisa predmeta, proizilazi da podnosilac zahteva nije ispunio finansijske obaveze u iznosu od 2.938,55 evra prema KRM-„Çabrati“ A.D. sa sedištem u opštini Đakovica (u daljem tekstu: „Çabrati“ A.D.). Dokazi o neplaćenim računima na ime usluga prenosa otpada za 2005. godinu, 2006. godinu, 2007. godinu i deo 2008. godine, odnosno do oktobra, odražavaju gore navedeni iznos.
12. Dana 15. decembra 2008. godine, „Çabrati“ A.D., je podneo predlog za izvršenje pred Okružnim privrednim sudom u Prištini (u daljem tekstu: Okružni sud), protiv podnosioca zahteva, zbog neispunjavanja gore navedenih finansijskih obaveza.
13. Dana 12. januara 2009. godine, Okružni sud je, rešenjem [E. br. 516/08], dozvolio izvršenje. Na osnovu spisa predmeta, nije jasno da li je ovaj postupak završen.
14. Neodređenog datuma, „Çabrati“ A.D. je protiv podnosioca zahteva podneo tužbu Osnovnom sudu u vezi sa plaćanjem duga u iznosu od 2.021,70 evra na ime usluga prenosa otpada za 2005. godinu, 2006. godinu, 2007. godinu i deo iz 2008. godine.
15. Dana 5. novembra 2018. godine, Osnovni sud je, presudom [C. br. 332/2018], usvojio tužbu „Çabrati“ A.D., obavezujući podnosioca zahteva da plati gore navedeni dug.
16. Neodređenog datuma, „Çabrati“ A.D., je pokrenuo izvršenje kod privatnog izvršitelja G.GJ., prema izvršnom dokumentu, odnosno presudi [C. br. 332/2018] od 5. novembra 2018. godine Osnovnog suda, koja je, prema spisima predmeta, postala izvršna 25. aprila 2019. godine.
17. Dana 8. maja 2019. godine, privatni izvršitelj je, u skladu sa nalogom [P. br. 245/19], dozvolio izvršenje koje je predložio „Çabrati“ A.D. protiv podnosioca zahteva.
18. Neodređenog datuma, protiv gore navedenog naloga, podnosilac zahteva je podneo prigovor Osnovnom sudu, navodeći bitnu povredu odredbi parničnog postupka, pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava. Podnosilac zahteva je u suštini istakao da je predlog za izvršenje u suprotnosti sa odredbama Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku (u daljem tekstu: ZIP) i osporio je i iznos duga i naveo njegovu zastarelost.
19. Dana 5. avgusta 2019. godine, Osnovni sud je, rešenjem [PPP. br. 165/19], odbio, kao neosnovan, prigovor podnosioca zahteva, naglašavajući da je (i) na osnovu člana 21. (Pravni osnovi za određivanje izvršenja) ZIP-a predviđeno da izvršni organ određuje i sprovodi izvršenje samo na osnovu izvršnog dokumenta, a u konkretnom slučaju, „Çabrati“ A.D., je tražio izvršenje presude [C. br. 332/2018] od 5. novembra 2018. godine Osnovnog suda, koja je postala pravnosnažna 22. marta 2019. godine, a izvršna 25. aprila 2019. godine; i (ii) na osnovu stava 1, člana 71. (Razlozi za prigovor) u vezi sa članom 21. (Pravni osnovi za određivanje

izvršenja) i stavom 1,1 člana 22. (Izvršni dokument) ZIP-a, u okolnostima ovog slučaja, izvršni dokument ima izvršni naslov i svojstva izvršnosti, dok ostali navodi podnosioca zahteva, podneti prigovorom, ne ulaze u druge razloge propisane u članu 71. ZIP-a.

20. Neodređenog datuma, protiv gore navedenog rešenja Osnovnog suda, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu, navodeći povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava, sa predlogom da se isto vrati na presuđivanje. Podnosilac zahteva je takođe tvrdio da je dug koji treba da se realizuje zastareo, jer isti potiče iz 2006. godine i shodno tome je zastareo.
21. Dana 23. januara 2020. godine, Apelacioni sud je, rešenjem [Ac. br. 4738/19], odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio gore navedeno rešenje Osnovnog suda. Apelacioni sud je u svom obrazloženju, između ostalog, istakao da je (i) izvršenje dozvoljeno na osnovu izvršnog dokumenta, odnosno presude [C. br. 332/2018] od 5. novembra 2018. godine Osnovnog suda, koja je postala pravnosnažna 22. marta 2019. godine, a izvršna 25. aprila 2019. godine; i (ii) da na osnovu stava 1, člana 361. (Potraživanja utvrđena pred sudom ili drugim nadležnim organima) Zakona br. 04/L-077 o obligacionim odnosima (u daljem tekstu: ZOO), „*zahtev za izvršenje nije zastareo*”.

Navodi podnosioca

22. Podnosilac zahteva navodi da je rešenje [Ac. br. 4738/19] od 23. januara 2020. Apelacionog suda, doneto uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda zagarantovanih članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
23. Što se tiče navodnih povreda gore navedenih članova Ustava i EKLJP-a, podnosilac zahteva ističe da (i) ovo pitanje treba tretirati kao *res judicata*, jer je „*poverilac pokrenuo postupak izvršenja 2008. godine u Okružnom privrednom sudu u Prištini koji je zaveden kao (E. br. 516/08)*“, te da je shodno tome, „*postupak izvršenja još uvek otvoren, te da poverilac nije mogao pokrenuti novi izvršni postupak bez povlačenja prvog, odnosno trebao je podneti zahtev za ustupanje predmeta privatnom izvršitelju*“; (ii) da je osporeno rešenje doneto uz povredu tačke n) stava 2 člana 182 [bez naslova] Zakona br. 03/L-006 o parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP); i (iii) da se u okolnostima slučaja, na osnovu načela „*lex speciali derogat lex generali*“, treba primenjivati Zakon br. 05/L-043 o otpisu javnog duga (u daljem tekstu: Zakon o otpisu javnog duga) i na osnovu koga se „*uključuje otpis dugova i kazni do 31. decembra 2008. godine, a u ovom slučaju, šteta nastala 30.12.2008. godine i ta šteta mora biti u potpunosti uključena u otpisu*”.
24. Podnosilac zahteva na kraju traži od Suda da (i) proglasi njegov zahtev prihvatljivim; i (ii) utvrdi da je rešenje [AC. br. 4738/19] od 23. januara 2020. godine Apelacionog suda u vezi sa rešenjem [PPP. br. 165/19] od 5. avgusta 2019. godine Osnovnog suda, doneto u suprotnosti da članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a.

Ocena prihvatljivosti zahteva

25. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti, koji su propisani u Ustavu, navedeni u Zakonu i definisani u Poslovniku.

26. S tim u vezi, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

27. Sud se takođe poziva na stav 4, člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji propisuje:

“4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.”

28. U tom smislu, Sud ističe da podnosilac zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu, pozivajući se na navodne povrede njegovih osnovnih prava i sloboda, koja važe za pojedince i pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva (vidi, slučaj Suda br. KI118/18, sa podnosiocem zahteva; *Eco Construction sh.p.k.*, rešenje od neprihvatljivosti od 10. oktobra 2019. godine, stav 29 i tamo korišćene reference).

29. Sud dalje takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47 (Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48 (Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49 (Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku[...].”

30. U kontekstu gore navedenih odredbi, Sud ističe da u skladu sa stavom 7, člana 113. Ustava, stavom 1, člana 47. i članom 48. Zakona, pored preciziranja konkretnog akta javnog organa koji se osporava, strane su takođe dužne da jasno naglase i adekvatno iznesu činjenice i navode o povredi prava i ustavnih odredbi. U okolnostima ovog slučaja, Sud primećuje da podnosilac zahteva, uprkos zahtevima Suda za pojašnjenje, nije dostavio Sudu traženu dokumentaciju na osnovu koje bi njegov zahtev pred Sudom na odgovarajući način razjasnio činjenične okolnosti slučaja i njegove navode u vezi sa osnovnim pravima i slobodama za koje tvrdi da su mu povređene.
31. U tom smislu, Sud podseća da je zahtev podnosioca primio 7. aprila 2020. godine. S obzirom na to da zahtev nije kompletan, u skladu sa stavom 4, člana 22. (Procesuiranje podnesaka) Zakona i tačkama (f) i (g) stava (2) pravila 32 (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika, Sud je prvo tražio od podnosioca zahteva da Sudu podnese rešenje [PPP. br. 165/19] od 5. avgusta 2019. godine Osnovnog suda. Podnosilac zahteva je podneo ovu odluku Sudu. Međutim, uzimajući u obzir navode podnosioca zahteva, Sud se 7. decembra 2020. godine ponovo obratio podnosiocu zahteva tražeći da, u roku od 15 (petnaest) dana, dostavi Sudu (i) odluku za koju podnosilac u svom zahtevu tvrdi da bi trebalo da bude tretirana kao *res judicata*; i (ii) sve ostale dokumente relevantne za razmatranje dotičnog slučaja. Podnosilac zahteva nije odgovorio na zahtev Suda.
32. U tom smislu, Sud se poziva na stav (5) pravila 35 Poslovnika, koji propisuje sledeće:

Pravilo 35
(Povlačenje, odbijanje i odbacivanje podnesaka)

[...]

“(5) Sud može odlučiti po kratkom postupku, odbiti podnesak ako je nepotpun ili nejasan, uprkos zahtevima Suda prema stranci da dopuni ili razjasni podnesak.”

[...]

33. Sud ističe da gore navedeno pravilo Poslovnika omogućava Sudu da odbije zahtev po kratkom postupku ako je, između ostalog, zahtev podnosioca nepotpun i nejasan, uprkos zahtevima Suda da dopuni i razjasni zahtev. Sud se obratio podnosiocu sa zahtevom da dopuni i pojašni njegov zahtev, ali bez uspeha.
34. Sud ističe da je u okolnostima ovog slučaja glavni navod podnosioca zahteva da je rešenje [E. br. 516/08] od 12. januara 2009. godine Okružnog suda postalo *res judicata*. Na osnovu spisa predmeta, proizilazi da je ovo rešenje možda dozvolilo izvršenje protiv podnosioca zahteva. Međutim, uprkos zahtevu Suda, ovo rešenje nije podneto Sudu. Pored toga, Sudu nije podneta (i) presuda [C. br. 332/2018] od 5. novembra 2018. godine Osnovnog suda; a ni (ii) nalog [P. br. 245/19] od 8. maja 2019. godine privatnog izvršitelja, odluke koje su donete nakon odluke Okružnog suda, za koju podnosilac zahteva tvrdi da je *res judicata*.

35. Pred Sudom je podneto samo rešenje [AC. br. 4738/19] od 23. januara 2020. Apelacionog suda i rešenje [PPP. br. 165/19] od 5. avgusta 2019. godine Osnovnog suda, samo na zahtev Suda, dok, uprkos zahtevu Suda od 7. decembra 2020. godine, Sudu nisu podneti drugi relevantni dokumenti, uključujući (i) prigovor podnosioca zahteva, podnet protiv naloga [P. br. 245/19] od 8. maja 2019. godine privatnog izvršitelja; i (ii) žalba podnosioca zahteva protiv rešenja [PPP. br. 165/19] od 5. avgusta 2019. godine Osnovnog suda, na osnovu kojih bi Sud mogao da razmatra i ostale navode podnosioca zahteva koji se odnose na povredu odredaba ZPP-a i Zakona o otpisu javnog duga.
36. Sud podseća da teret stvaranja, razjašnjavanja i dopune zahteva pada na podnosioca zahteva, koji imaju direktan interes kako bi se Sud na efikasan način bavio njihovim navodima i tvrdnjama. U slučajevima kada podnosioci zahteva ne odgovaraju na zahteve Suda za pojašnjenje i dopunu zahteva, Sud odbacuje ove zahteve po kratkom postupku (vidi, između ostalog, slučajeve Suda KI90/20, sa podnosiocem zahteva: *Arben Boletini*, odluka o odbijanju zahteva od 9. decembra 2020. godine, stav 25, i slučajeve br. KI78/20, KI79/20 i KI80/20, sa podnosiocem zahteva: *Hilmi Aliu i drugi*, odluka o odbijanju zahteva od 7. decembra 2020. godine, stav 33 i tamo korišćene reference).
37. U okolnostima kada je zahtev pred Sudom nepotpun ili nejasan uprkos zahtevima podnosiocu zahteva da dopuni ili razjasni zahtev, Sud utvrđuje da zahtev podnosioca ne ispunjava proceduralne uslove za dalje razmatranje, jer je nepotpun i nejasan, kao što je propisano u stavu (5) pravila 35 Poslovnika.
38. Stoga i na kraju, u skladu sa pravilom 35 (5) Poslovnika, zahtev se odbija po kratkom postupku.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članovima 22, 47 i 48. Zakona i pravilom 35 (5) Poslovnika, 18. februara 2021. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA ODBIJE zahtev;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20. 4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Gresa Caka-Nimani
Gresa Caka-Nimani

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi
Arta Rama-Hajrizi